

2

سطح آمادگی ۲

درسنامه شطرنج

مؤلف: ساسان ربیعی

۸ درس برای ۸ جلسه آموزش

www.achmazstore.ir

به نام آن که جان را فکرت آموخت

چراغ دل به نور جان برافروخت

درسنامه شطرنج

www.achmazstore.ir
سطح آمادگی (۱)

تألیف: ساسان ربیعی

سرشناسه : ربیعی، ساسان، ۱۳۳۶
 عنوان و نام پدیدآور : درسنامه شطرنج: آمادگی ۲/تالیف ساسان ربیعی
 مشخصات نشر : تهران: فرزین، ۱۳۹۷
 مشخصات ظاهری : ۱۴۳ص: مصور، جدول
 شابک : ۲۰۰۰۰۰۰ ریال : 9-77-5017-600-978
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 موضوع : شطرنج -- راهنمای آموزشی
 موضوع : Chess Study and teaching
 رده بندی کنگره : GV ۱۴۴۵/۲۵۴۳ ۱۳۹۷
 رده بندی دیویی : ۷۹۴/۱۰۷
 شماره کتابشناسی ملی : ۵۳۶۳۷۳۵

فرزین

انتشارات فرزین

درسنامه شطرنج (آمادگی ۲)

تالیف: ساسان ربیعی
www.achmazstore.ir

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

چاپ و صحافی: طیف نگار

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

بها: برای مشاهده قیمت به روز این کتاب به سایت

achmazstore.ir مراجعه نمایید.

شابک: ۱-۲۲-۱۲-۳۰۹۷۸-۶۰

ISBN: 978-600-5017-77-9

انتشارات فرزین: خیابان انقلاب، ابتدای خیابان دانشگاه، شماره ۱۷۴
 تلفن فروشگاه: ۶۶۴۶۲۴۰۶ - ۶۶۱۷۵۸۷۴

فهرست مطالب

۴	..... پیشگفتار
۵	..... نماد ها و نشانه ها در شطرنج
۷	..... درس اول: حمله دوگانه
۲۳	..... درس دوم: آچمزی
۴۱	..... درس سوم: کیش برخاست
۶۱	..... درس چهارم: حمله برخاست
۶۹	..... درس پنجم: کیش دوگانه
۸۱	..... درس ششم: تساوی در شطرنج
۹۵	..... درس هفتم: حمله پیکانی
۱۰۹	..... درس هشتم: معما های شطرنجی و تمرین مات
۱۳۱	..... پاسخ تمرین ها

www.achmazstore.ir

پیشگفتار

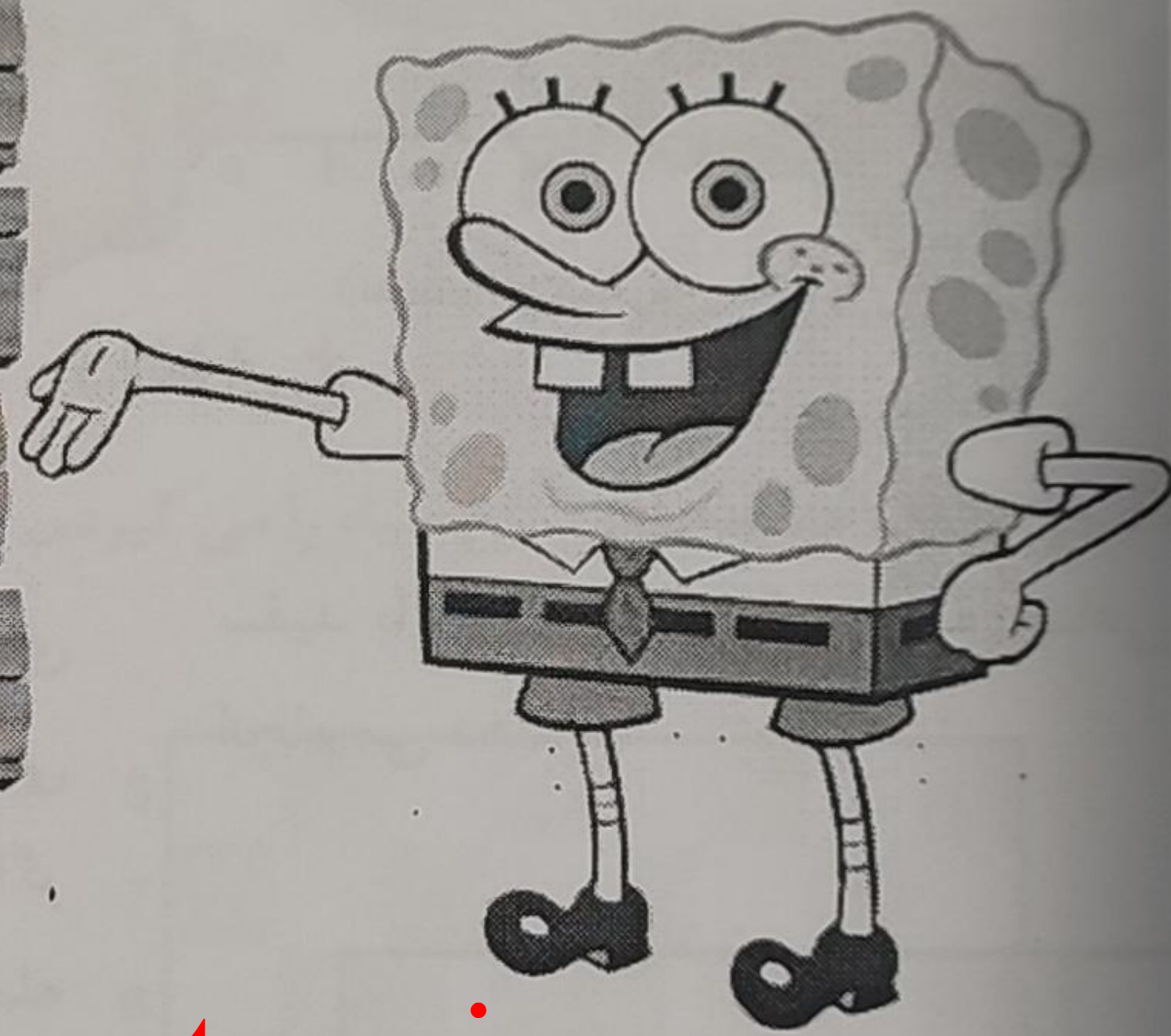
امروزه میلیون ها نفر در سراسر جهان به یادگیری شطرنج می پردازند. در میان
نیز، از این رشته ورزشی و هنری، استقبال بسیار خوبی خصوصاً در بین گروه های
آمده است. تمامی شطرنج بازان بزرگ جهان، شطرنج را در دوران کودکی آموخته
مسابقات بین المللی می گذارند.

کتاب پیش روی شما عزیزان، دومین جلد از مجموع چهارده جلد کتابی است که
به نگارش در آمده است و نتیجه سال ها تلاش و تجربه در امر آموزش شطرنج می باشد.
سطح آمادگی (۲) را شامل می شود که مشتمل بر هشت درس برای هشت جلسه
مطالب آموزشی با مثال های ساده و قابل درک در کلاس توسط مربی به هنرجویان
شود. به دنبال آن، تعدادی تمرین جهت درک بهتر مطالب و با عنوان تمرین
هنرجویان در کلاس حل خواهد شد. در نهایت، تعدادی تمرین به عنوان تکلیف
مرور بر مطالب ارائه شده در نظر گرفته شده است.
مجموعه این کتاب ها، هم به عنوان خود آموز و هم برای مطالعه در مدارس و باشگاه
مفید خواهند بود.

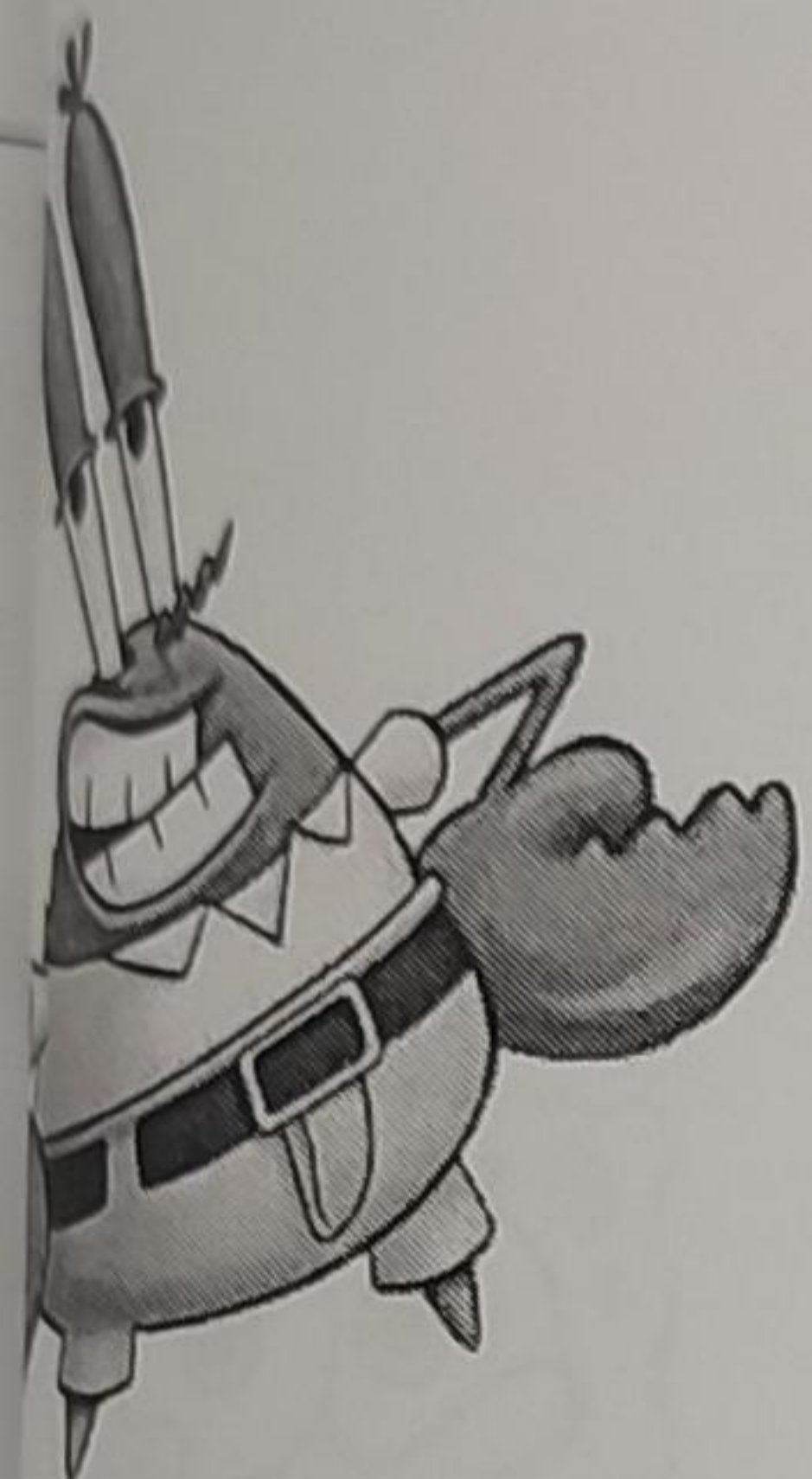
نمادها و نشانه‌ها در شطرنج

وضعیت سیاه برنده هست	-+	وضعیت سفید برنده هست	+ -
سیاه وضعیت بهتری دارد	$\bar{+}$	سفید وضعیت بهتری دارد	$\pm$
سیاه برتری جزئی دارد	$\bar{+}$	سفید برتری جزئی دارد	$\pm$
حرکت عالی	!!	حرکت خوب	!
اشتباه بزرگ	??	حرکت بد	?
حرکت مشکوک	?!	حرکت جالب توجه	!?
مات	#	کیش	+
وضعیت مبهم	∞	وضعیت متعادل	=
با داشتن جبران		گرفتن مهره	x
با بازی متقابل	$\updownarrow$	با داشتن ابتکار عمل	$\uparrow$

www.achmazstore.ir

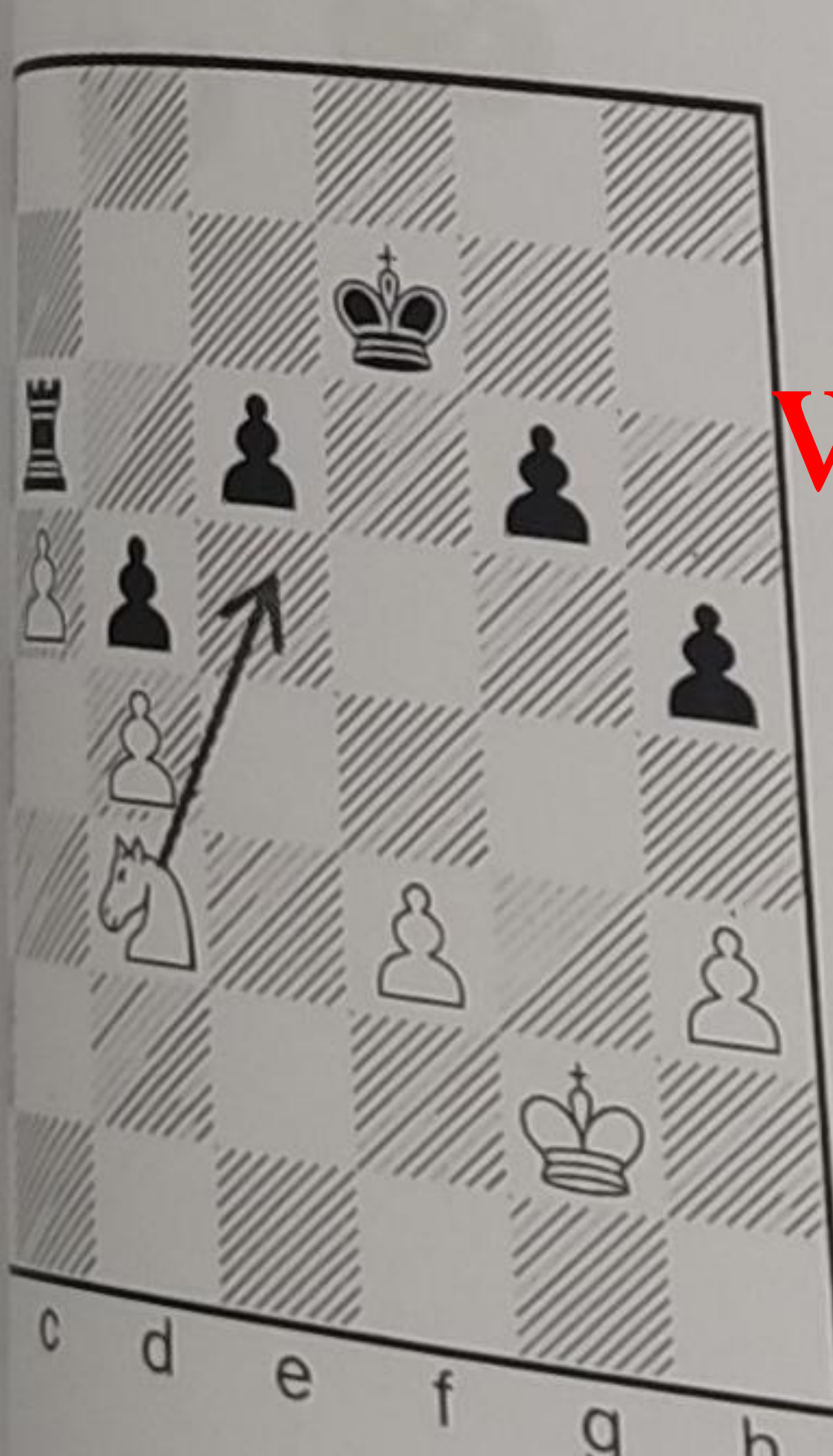

www.achmazstore.ir

زمانی که یک سوار به دو یا چند مهره
دشمن حمله کند، می‌گوییم حمله
دوگانه اتفاق افتاده است.

سفید با این حرکت، یک حمله
انجام می‌دهد.

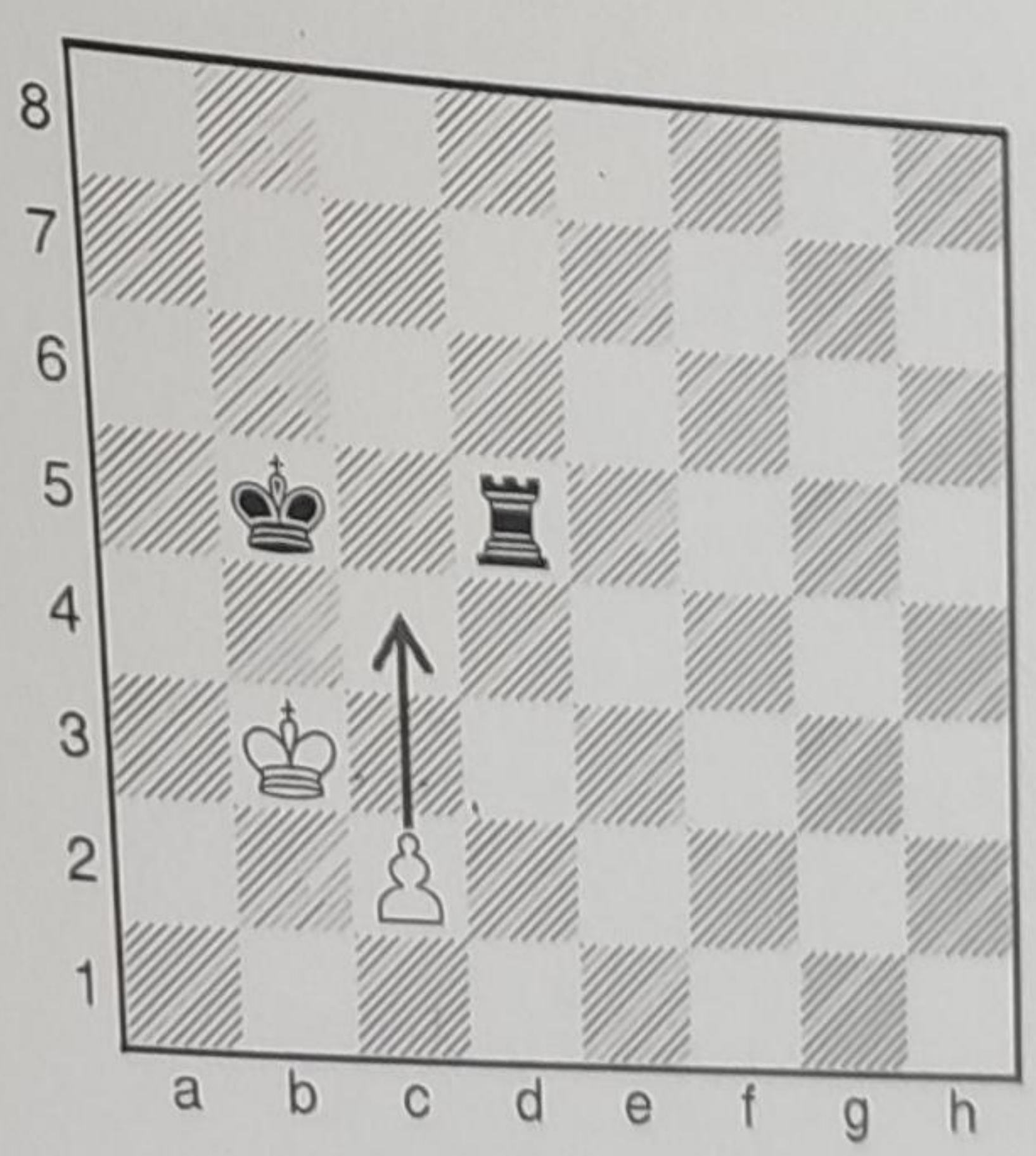

(نوبت حرکت با سفید)

سفید با اسب به سه مهره سیاه
اکنون شاه کیش است. بعد از حرکت
سفید رخ سیاه را می‌گیرد.

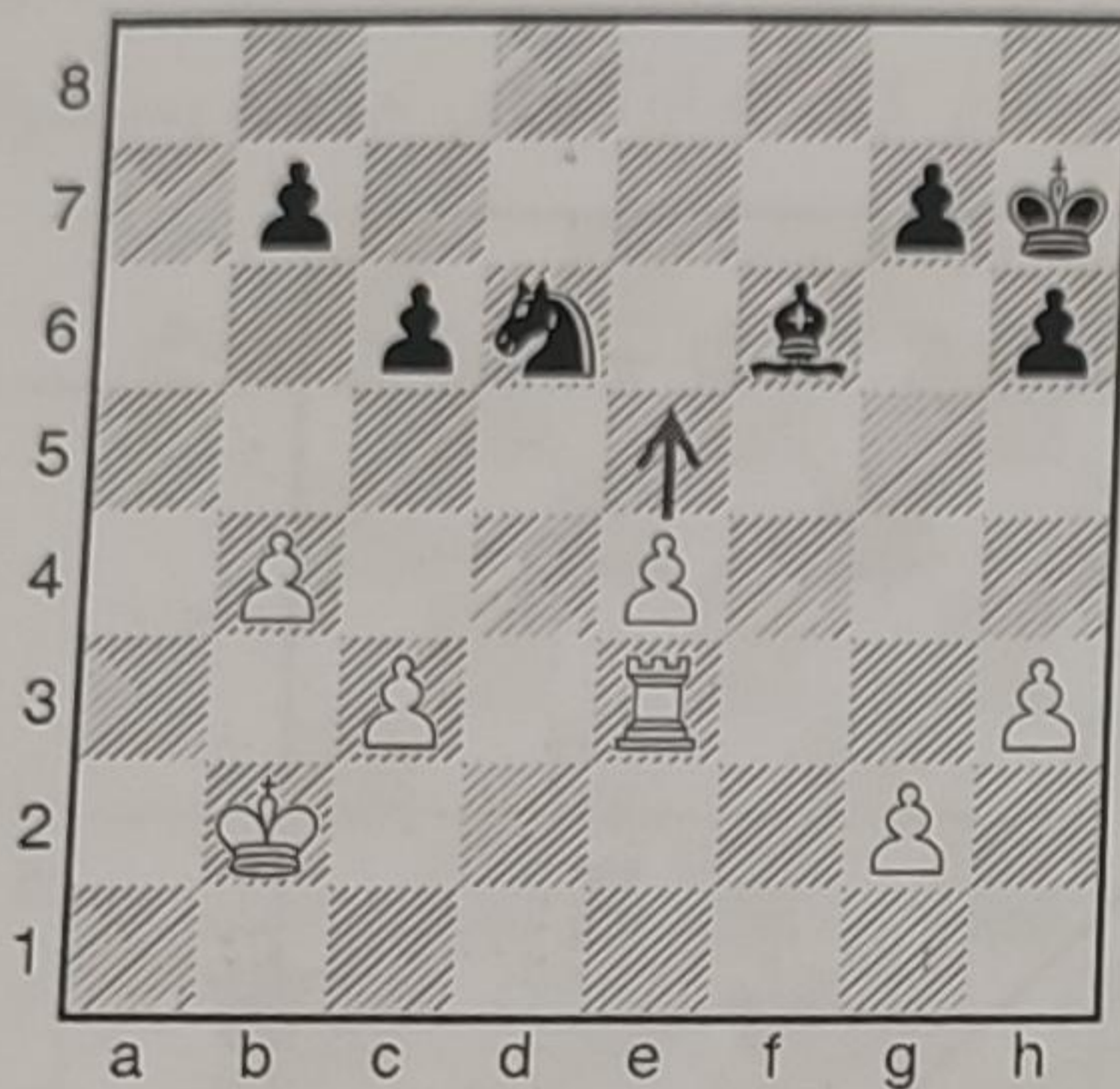
خطرناک‌ترین سوارهایی که می‌توانند به
حمله دوگانه یا دوجانبه دست بزنند، مهره‌های
وزیر و اسب هستند. این دو مهره، هم‌زمان می‌توانند
به هشت مهره دشمن حمله کنند. اگر
یک پیاده هم‌زمان به دو مهره حریف حمله
کند، این حمله را بنام حمله جنگالی می‌شناسند.
هر زمان اسب به چند مهره حمله کند،
این حمله را چنگال اسب می‌نامند.

www.achmazstore.ir

(نوبت حرکت با سفید)

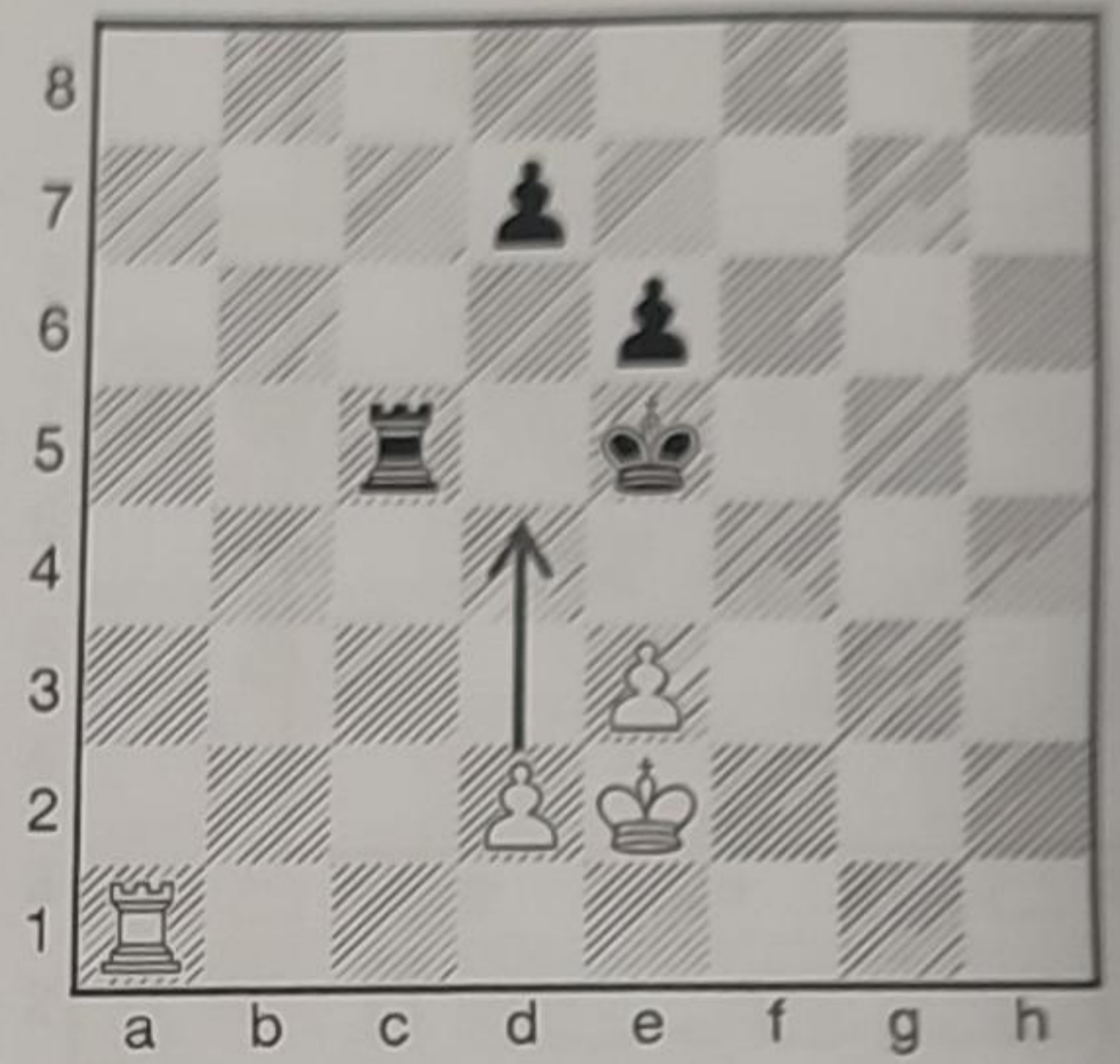

(نوبت حرکت با سفید)

1.e5

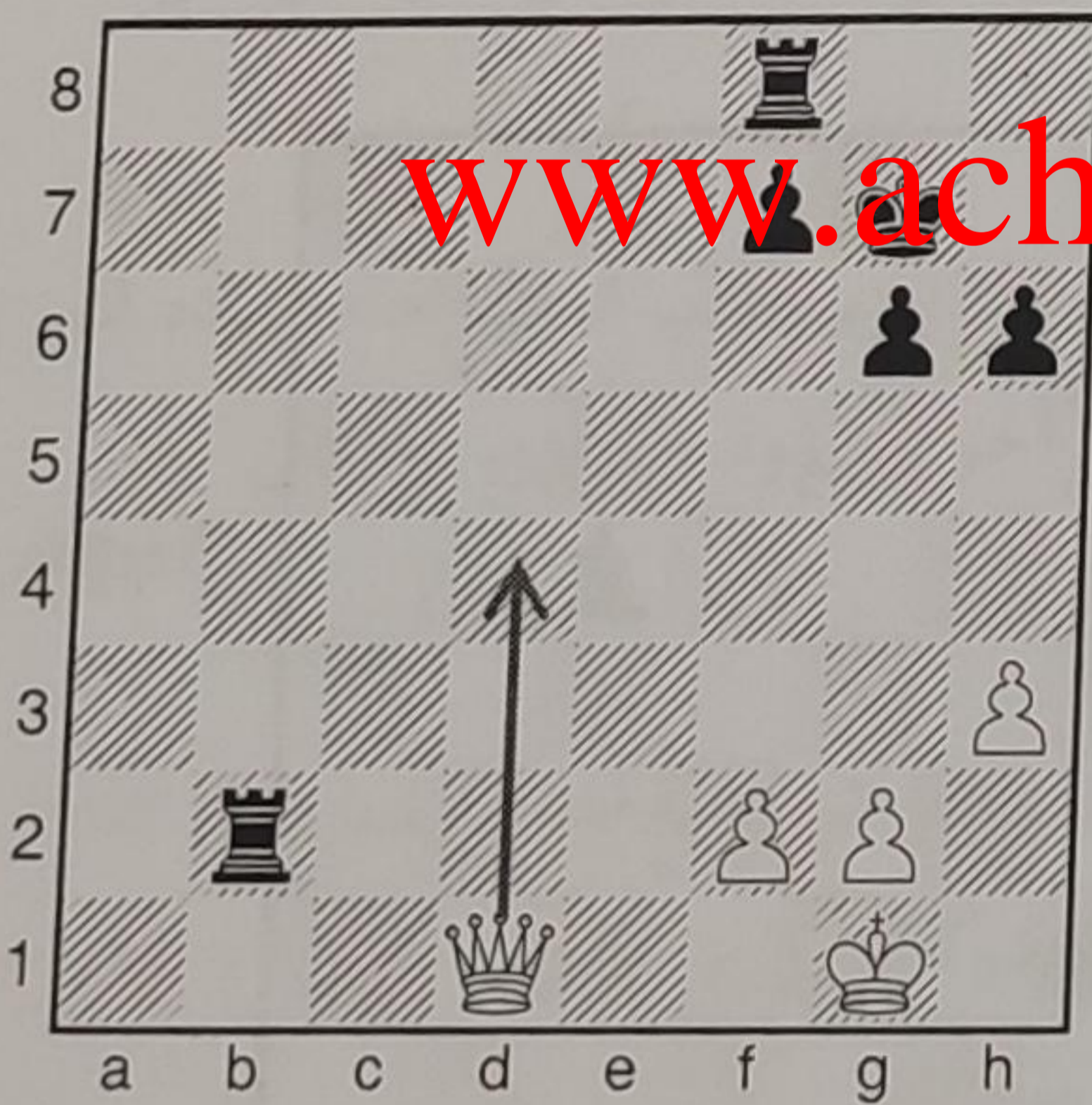
پیاده سفید در یک حمله جناغی، به فیل و اسب سیاه حمله می کند.

(نوبت حرکت با سفید)

1.d4+, ±

سفید با یک حمله جناغی، رخ سیاه را می گیرد.

(نوبت حرکت با سفید)

یک حمله دو جانبه، زمانی خیلی مؤثر است که یکی از مهره های تهدید شده، شاه باشد. کیش دادن به شاه و در عین حال حمله به یک مهره دیگر، اغلب منجر به برتری نیرو می شود.

1.Kd4+, ±

مهره وزیر، همزمان به شاه و رخ b2 حمله می

(نوبت حرکت با سفید)

1.Nc4+, ±

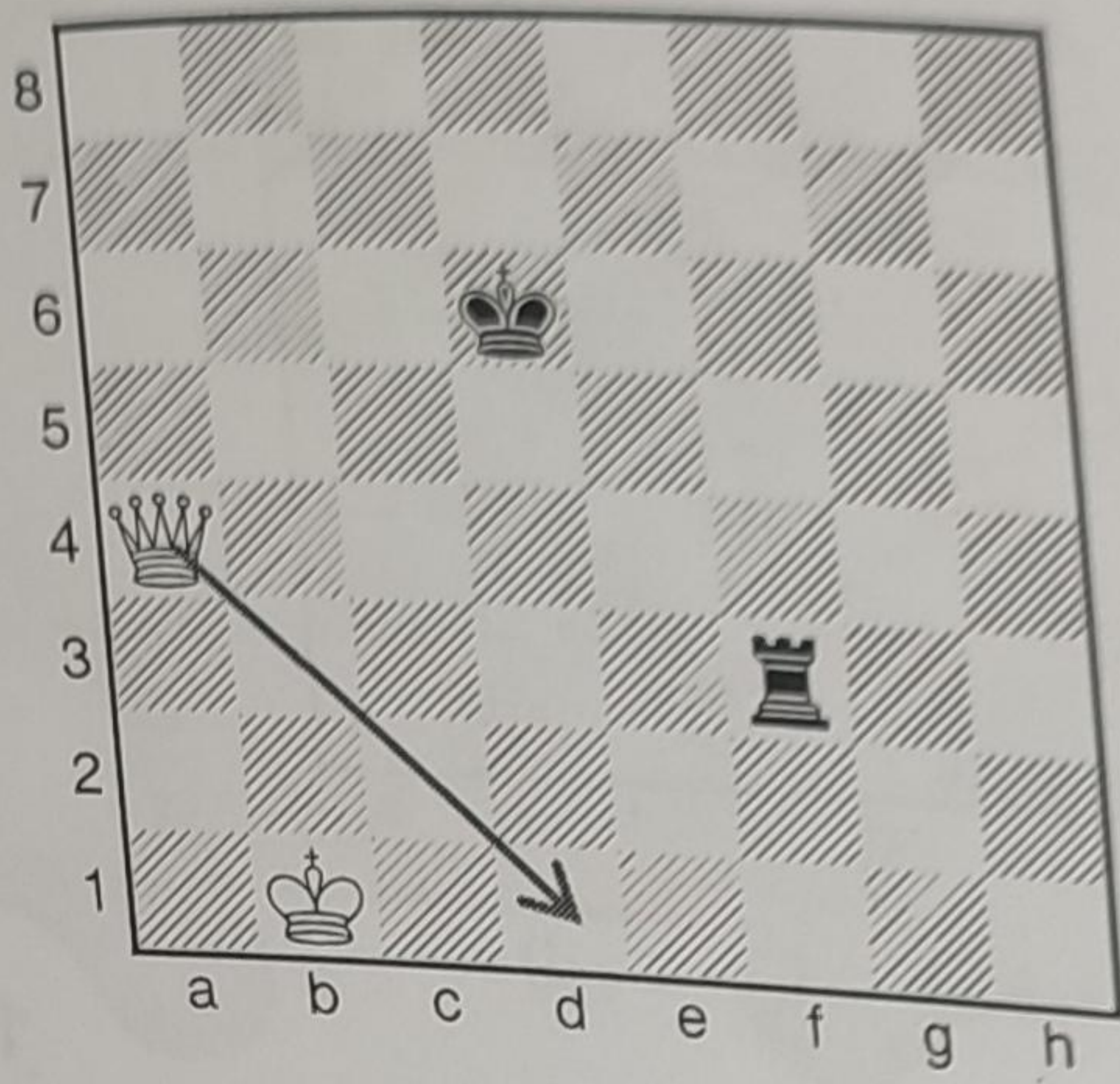
اسب سفید با حمله به شاه و وزیر سیاه، یک حمله چنگالی انجام می دهد.

شطرنج به شما یاد میدهد که جهت دار فکر کنید.

کند. چون شاه کیش است، باید حرکت کند. به دنبال آن، وزیر سفید رخ سیاه را می گیرد.

(نوبت حرکت با سفید)
سفید چگونه به شاه و اسب سیاه

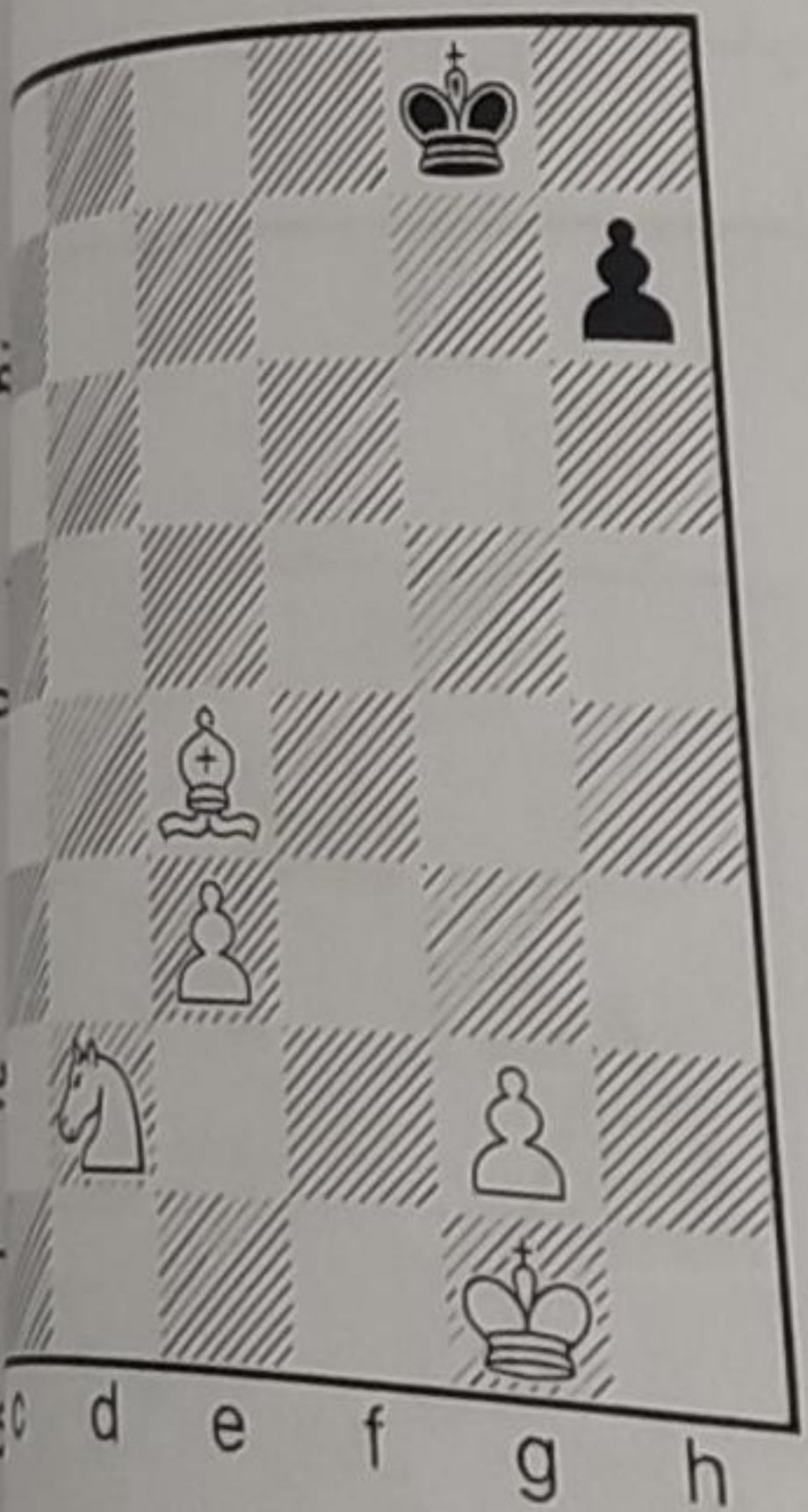

(نوبت حرکت با سفید)

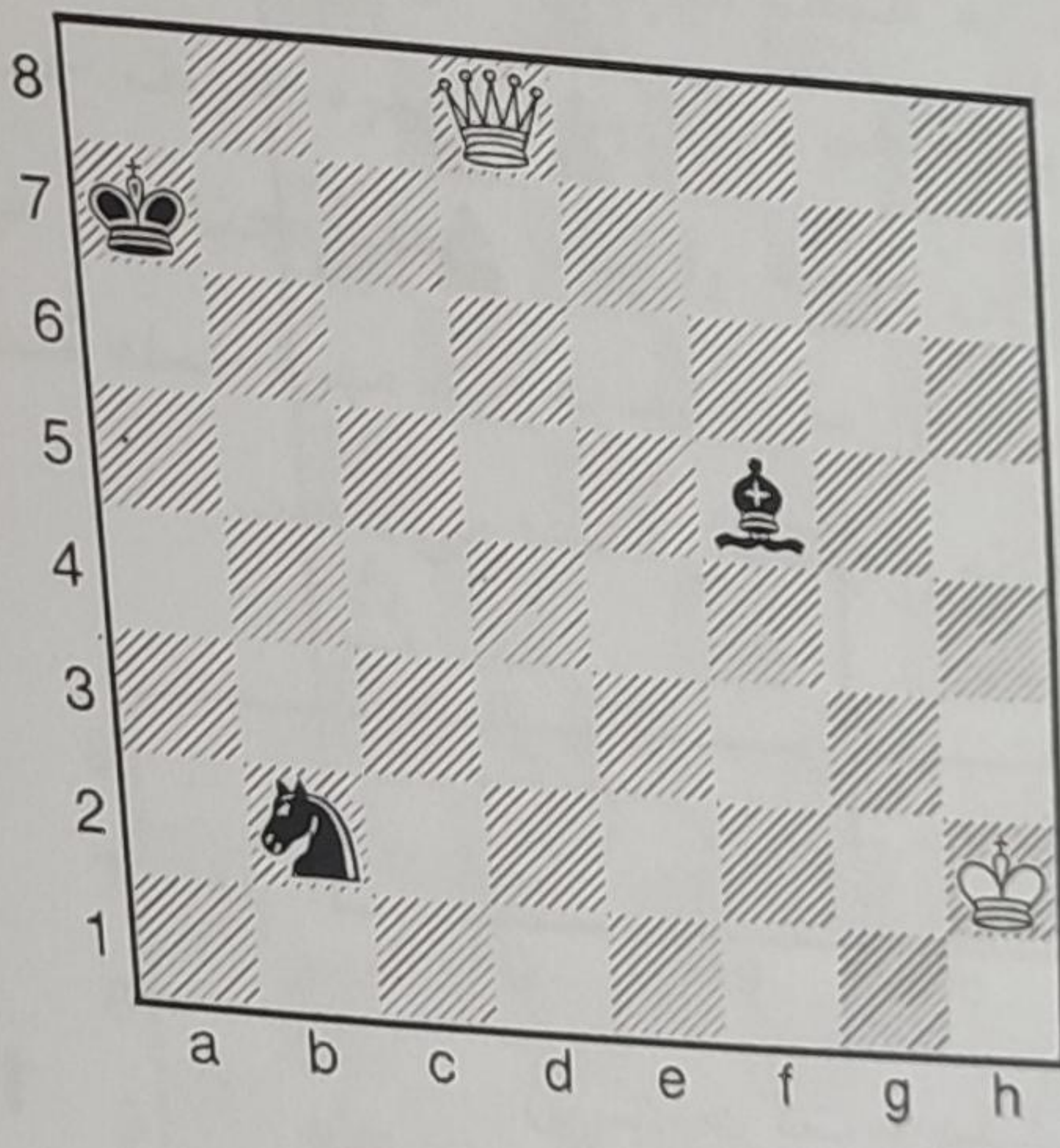
1. ♔d1+ ♚e5 2. ♕xf3, ±

و سفید یک رخ می گیرد.

www.achmazstore.ir

(نوبت حرکت با سفید)
سفید با این حرکت به اسب سیاه

(نوبت حرکت با سفید)

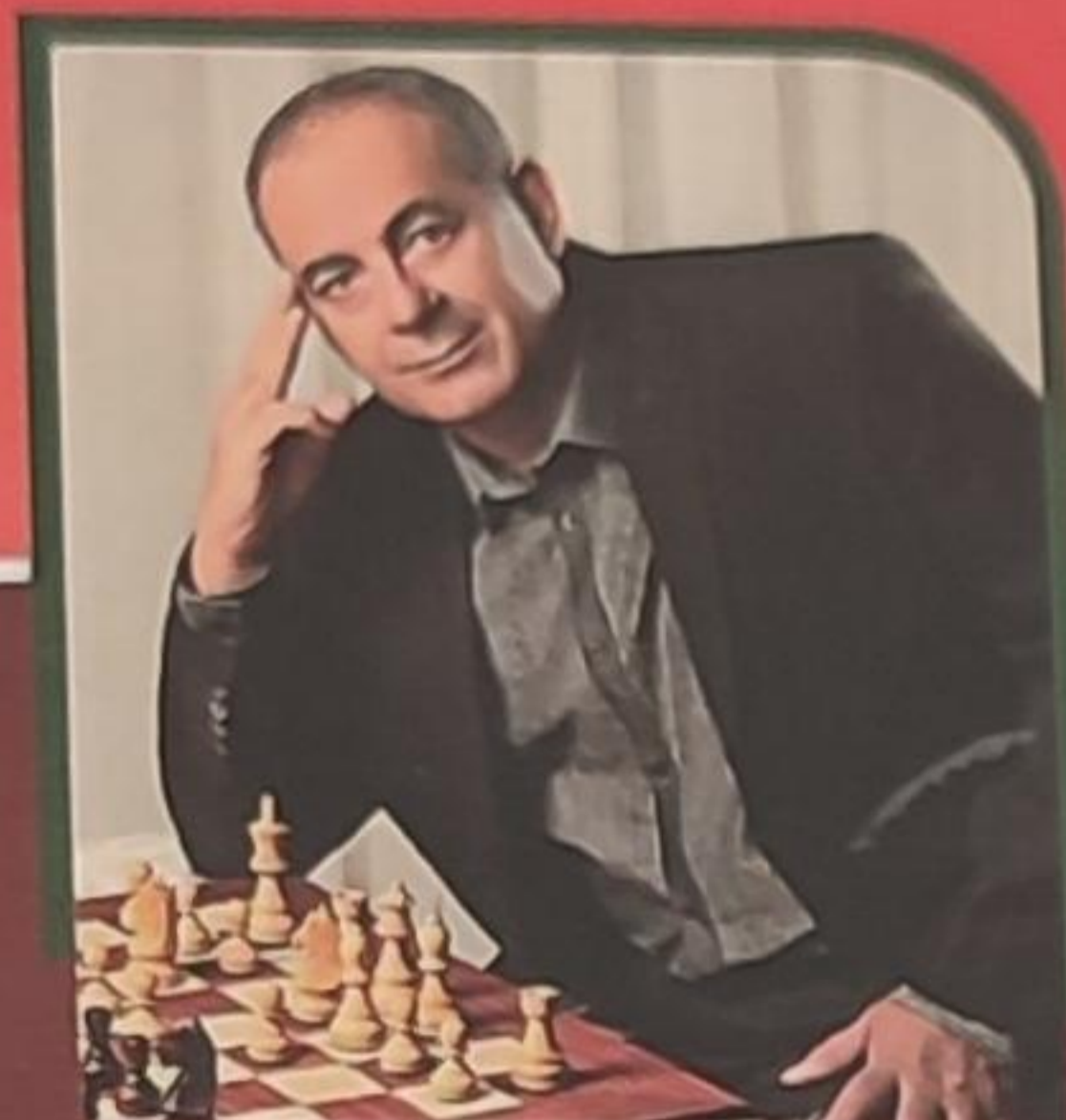
سعی کنید با وزیر به فیل و اسب سیاه حمله کنید:

1. ♕f6

وزیر به هر دو مهره سیاه حمله کرد. به این حالت حمله دوگانه می گویند.

اسب سیاه فقط همین خانه را اختیار داشت.

و اکنون سفید با یک چنگال سیاه حمله می کند. سیاه یک

سخنی با شما

پس از سال‌ها تلاش و تجربه در رشته شطرنج و کسب افتخاراتی همچون قهرمانی جوانان ایران، نفر پنجم اولین دوره مسابقات جوانان آسیا، نایب قهرمان ایران و عضو تیم ملی و ... و همچنین نوزده سال تدریس شطرنج به عنوان مربی درجه یک فدراسیون شطرنج، بر آن شدم تا حاصل تجربیات خود را در قالب یک مجموعه آموزشی چهارده جلدی و در سه سطح آمادگی، مقدماتی و متوسطه به نگارش در آورم تا سهمی هر چند اندک در رشد و اعتلای هنرجویان عزیز این مرز و بوم ایفا کنم

www.achmazstore.ir

این دوره آموزشی به گونه‌ای تدوین شده تا هم به عنوان خود آموز و هم جهت تدریس در مدارس و باشگاه‌های شطرنج مورد استفاده قرار گیرد. کتاب پیش روی شما عزیزان، دومین جلد از این مجموعه چهارده جلدی است که سطح آمادگی (۲) را شامل می‌شود کتاب شامل هشت درس برای هشت جلسه آموزش است. مطالب آموزشی با مثال‌های ساده و قابل درک آموزش داده می‌شوند. به دنبال آن، دو مجموعه تمرین جهت درک بهتر و مرور بر مطالب با عنوان تمرین در کلاس و تمرین در منزل ارائه خواهند شد

فروشگاه: خیابان انقلاب، ابتدای خیابان دانشگاه، شماره ۱۷۴

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۶۲۴۰۶ www.farzinpub.com

ISBN: 978-600-5017-77-9

فرزین